

काठमाडौं विश्वविद्यालयको सूचनासम्बन्धी निर्देशिका, २०७६

प्रस्तावना :

नेपालको संविधान २०७२ को भाग ३ को धारा १६ देखि ४८ सम्म रहेको मौलिक हक र कर्तव्यसम्बन्धी व्यवस्था, काठमाडौं विश्वविद्यालय ऐन २०४८ को व्यवस्था, सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ को व्यवस्था र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली २०६५ को व्यवस्थाका आधारमा काठमाडौं विश्वविद्यालयले स्वायत्त शैक्षिक संस्थाको पहिचानसँग नबाभिने गरी सूचनासम्बन्धी यो निर्देशिका बनाएको छ ।

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

१. सझक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (क) यस निर्देशिकाको नाम 'काठमाडौं विश्वविद्यालयको सूचनासम्बन्धी निर्देशिका, २०७६' रहनेछ ।
(ख) यो निर्देशिका कार्यकारी परिषद्बाट प्रमाणित भएको दिनदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेका यस निर्देशिकामा –

- (क) 'विश्वविद्यालय' भन्नाले काठमाडौं विश्वविद्यालयलाई बुभ्नुपर्नेछ ।
(ख) 'सूचना अधिकारी' भन्नाले विश्वविद्यालयले तोकेको सूचना अधिकारीलाई बुभ्नुपर्नेछ ।
(ग) 'वेबसाइट' भन्नाले यस निर्देशिकामा उल्लेख गरिएको वेबसाइट (www.ku.edu.np) बुभ्नुपर्नेछ ।
(घ) 'बुलेटिन' भन्नाले यस विश्वविद्यालयबाट पाक्षिक रूपमा प्रकाशन हुने बुलेटिन, KU Insider र विभिन्न स्कुलहरूबाट बेलाबखत प्रकाशन गरिने प्रकाशनहरूलाई बुभ्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद २ सूचना प्रवाहसम्बन्धी व्यवस्था

३. विश्वविद्यालयको दायित्व :

- (क) विश्वविद्यालयले नागरिकको सूचनाको हकको सम्मान गर्दै आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउनेछ ।
(ख) देहायका काम गर्नु विश्वविद्यालयको दायित्व हुनेछ –
(१) सूचनाहरूलाई अद्यावधिक गरी समय-समयमा सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने,

- (२) सूचनामा सहज र सरल पहुँच बनाउने, त्यसका लागि विश्वविद्यालयको वेबसाइट नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै भाषामा तयार पारी दुवै भाषामा जानकारी तथा सूचनाहरू वेबसाइटमा राख्ने,
- (३) आफ्ना कार्यहरू पारदर्शी रूपमा गर्ने ।
- (ग) विश्वविद्यालयले सूचना सार्वजनिक, प्रकाशन वा प्रसारण गर्दा नेपाली र अङ्ग्रेजी भाषामा विश्वविद्यालयको वेबसाइट (www.ku.edu.np), बुलेटिन र आवश्यक परे प्रेस वक्तव्यका माध्यमबाट गर्नेछ ।
- (घ) विश्वविद्यालयका प्रत्येक स्कुल, स्कुलअन्तर्गतका विभाग, अनुसन्धान केन्द्र, निकाय र स्कुलका पदाधिकारीहरूसँग सम्बन्धित सूचनाहरू सम्बन्धित स्कुलको वेबसाइटमार्फत प्रवाह गराइनेछ ।

४. सूचना अद्यावधिक र प्रकाशन :

- (क) विश्वविद्यालयले विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित सूचनाहरू प्रत्येक तीन-तीन महिनामा अद्यावधिक गर्नेछ ।
- (ख) विश्वविद्यालयले देहायका सूचनाहरू वेबसाइटमा राख्नेछ –
- (१) विश्वविद्यालयको ऐन, नियम र निर्देशिकाहरू,
  - (२) विश्वविद्यालयको वार्षिक कार्यक्रम,
  - (३) विश्वविद्यालयको प्रगति विवरण,
  - (४) विश्वविद्यालयको वार्षिक लेखापरीक्षण,
  - (५) विश्वविद्यालयको प्रतिवेदन,
  - (६) विश्वविद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीको विवरण,
  - (७) सूचना अधिकारीको नाम, पद र अन्य विवरण ।
- (ग) विश्वविद्यालयले देहायका सूचनाहरू बुलेटिनमार्फत जानकारी गराउनेछ –
- (१) विश्वविद्यालय सभा, संरक्षण समिति र कार्यकारी परिषद्का बैठकहरू एवं तिनीहरूबाट गरिएका निर्णयहरू,
  - (२) समिति, उपसमिति, कार्यदल आदिको गठनसम्बन्धी जानकारीहरू,
  - (३) नियुक्ति, पदोन्तति, कार्वाही, अन्तर्राष्ट्रिय भ्रमण, संस्थागत सम्बन्ध विस्तार, आन्तरिक कार्यक्रम आदि विवरणहरू ।

५. सूचना प्रवाहसम्बन्धी व्यवस्था :

- (क) विश्वविद्यालयले सूचना प्रवाह गर्ने प्रयोजनका लागि सूचना अधिकारीको व्यवस्था गर्नेछ ।
- (ख) सूचना अधिकारी रजिस्ट्रारको कार्यालयअन्तर्गत रहने सूचना तथा अभिलेख शाखामा रहनेछ ।
- (ग) विश्वविद्यालयभित्रका सम्पूर्ण अङ्गहरूले आफूसँग रहेका सूचनाहरू अभिलेख तथा सङ्ग्रहका लागि सूचना तथा अभिलेख शाखामा नियमित रूपमा पठाइरहनुपर्नेछ ।
- (घ) परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको अधिकार क्षेत्रभित्रको कुनै पनि सूचनामा सूचना अधिकारीको पहुँच नहुने भएकाले त्यसम्बन्धी कुनै पनि सूचना वा डकुमेन्ट सम्बन्धित व्यक्तिले नै परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयबाट नियमानुसार लिनुपर्नेछ ।

६. सूचनाबापत लाग्ने शुल्क :

- (क) वेबसाइट, बुलेटिन, अन्य प्रकाशन र प्रेस वक्तव्यमा रहेका सूचनाबाहेक अन्य सूचना लिनुपर्दा सूचना माग गर्ने व्यक्ति वा संस्थाले विश्वविद्यालयलाई निश्चित शुल्क तिर्नुपर्नेछ ।
- (ख) सूचना प्रवाह गर्नुपर्दा विश्वविद्यालयले निम्नलिखित दरले शुल्क लिनेछ –
- (१) A4 साइजको फोटोकपी गर्नुपर्ने भए प्रतिपृष्ठ रु. ५।-
- (२) स्क्यान गर्नुपर्ने भए प्रतिपृष्ठ रु. १०।-
- (३) टाइप र लेजर प्रिन्ट गर्नुपर्ने भए A4 साइजको प्रतिपृष्ठ रु. १००।-
- (ग) माग गरेको सूचनाको शुल्क विश्वविद्यालयको बैड़ खातामा बुझाउनुपर्नेछ । बैड़ भौचर नभएको अवस्थामा कुनै सूचना दिन विश्वविद्यालय बाध्य हुने छैन ।
- (घ) माग गरेको सूचनाका लागि लाग्ने शुल्क यसै निर्देशिकामा उल्लेख भएको दरअनुसार सूचना अधिकारीले तोक्नेछ ।

७. सूचना माग्ने प्रक्रिया :

- (क) विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित कुनै सूचना आवश्यक पर्ने व्यक्तिले सूचना आवश्यक पर्नुको कारण उल्लेख गरी विश्वविद्यालयमा लिखित निवेदन दर्ता गराउनुपर्नेछ ।
- (ख) निवेदन प्राप्त भइसकेपछि सूचनाको प्रकार र प्रवाह गर्नुपर्ने तरिकाका आधारमा सूचना अधिकारीले त्यसको शुल्क तोकी सूचना उपलब्ध हुने दिनका विषयमा जानकारी गराउनेछ ।
- (ग) सूचना अधिकारीले तोकेबमोजिमको शुल्क सूचना माग गर्ने व्यक्तिले बैड़मा दाखिल गरी त्यसको भौचर सूचना अधिकारीले तोकेको दिन दर्ता शाखामा बुझाएपछि बढीमा १५ दिनभित्र दर्ता शाखाले सूचना उपलब्ध गराउनेछ ।

परिच्छेद ३ सूचनाको संरक्षण

८. सूचनाको संरक्षण :

- (क) विश्वविद्यालयले व्यक्तिगत प्रकृतिका सूचनाहरू अनधिकृत प्रकाशन र प्रसारण नहुने गरी संरक्षण गर्नेछ ।
- (ख) विश्वविद्यालयमा रहेका व्यक्तिगत सूचनाहरू देहायको अवस्थामा बाहेक सम्बन्धित व्यक्तिको लिखित सहमतिविना प्रयोग गरिने छैन –
- (१) कुनै व्यक्तिको जीवन वा सर्वसाधारणको स्वास्थ्य वा सुरक्षामा रहेको गम्भीर खतराको निवारण गर्ने सम्बन्धमा,
- (२) प्रचलित कानुबमोजिम प्रकट गर्नुपर्ने विषय भएमा,
- (३) भ्रष्टाचार निवारण गर्ने सम्बन्धमा ।
- (ग) कुनै सूचना दिँदा त्यसबाट विश्वविद्यालयको अहित हुन सक्छ भन्ने सूचना अधिकारीलाई लागेमा त्यसको जानकारी निजले रजिस्ट्रारलाई तत्कालै गराउनुपर्नेछ र रजिस्ट्रारको निर्देशनअनुरूप गर्नुपर्नेछ ।

(घ) सूचनाको संवेदनशीलतालाई विचार गरेर दिन नमिल्ने सूचनाको निर्णय गर्ने अधिकार रजिस्ट्रारलाई हुनेछ ।

९. सूचना अधिकारीको संरक्षण :

- (क) कसैलाई कुनै सूचना दिएकै कारणले सूचना अधिकारीलाई पदबाट मुक्त गर्न वा कुनै किसिमको कानुनी दायित्व बहन गराउने गरी सजाय गर्न वा हानि-नोक्सानी पुऱ्याउन पाइने छैन ।
- (ख) विश्वविद्यालयको अहित नहुने गरी सूचना प्रवाह गर्नु र शङ्खा लागेका अवस्थामा रजिस्ट्रारलाई जानकारी गराउनु सूचना अधिकारीको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. व्यक्तिगत सूचना उपलब्ध गराउने :

- (क) कुनै नागरिकले विश्वविद्यालयमा बहाल रहेदा पदसँग सम्बन्धित विषयको सूचना माग गरेमा माग भएबमोजिम सम्बन्धित व्यक्तिलाई सूचना उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (ख) कुनै सरोकारवाला व्यक्तिले विश्वविद्यालयमा रहेका आफूसँग सम्बन्धित विषयको सूचना माग गरेमा निजलाई सो सूचना उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

११. खारेज हुने :

यस निर्देशिकामा जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि यस निर्देशिकामा भएको कुनै व्यवस्था नेपालको संविधान २०७२ को भाग ३ को धारा १६ देखि ४८ सम्म रहेको मौलिक हक र कर्तव्यसम्बन्धी व्यवस्था, काठमाडौँ विश्वविद्यालय ऐन २०४८ को व्यवस्था, सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ को व्यवस्था र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली २०६५ को व्यवस्थाको प्रतिकूल रहेको देखिएमा स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

मिति २०७६दा३ मा बसेको कार्यकारी परिषद्को ५८७ औँ बैठकबाट पारित ।

प्रा. डा. सुबोध शर्मा
रजिस्ट्रार